

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 ft. — Félévre 4 ft. — Negyedévre 2 ft.
Néptanulóknek egész évre 6 ft. — Félévre 3 ft. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Gromon- és Zrinyi-utca sarkán.
Kiadóhivatal: Csendes-utca TOTH-féle ház.

Szabad szellem.

A magyar tudományos akadémia elnöke — a ki azonfelül még közoktatásügyi miniszter is — nyíltan ki-mondotta, hogy Magyarországon nincsen szellemi szabadság.

— Egy magyar miniszter, a kinek véleménye van, mindenesetre elég ritka tünemény arra, hogy meghallgassuk. Hiszen ezek a jó urak rég megszokták már, hogy helyettük mindig a „generális” gondolkozzék. Egyedül az öreg Trefort az, a ki keserűen oda meri vágni az igazat, — nem a nemzetnek, mert hiszen az nem okozója e szomorú valóságnak, hanem a saját pártjának mely tizenkét év alatt alaposan legyilkolta a magyar közvéleménynek a kiegyezés után fölbuzduló irányadó szellemét.

Lecke ez, melyet az érdeműs agg politikus, ki a közélet szemből napjait is látta már, épen abban az intézetben mondott el, melynek halhatatlan alapítója bizonyára szebb jövőjéről álmódott hazájának.

A nagy Széchenyi akadémiaja épen úgy nem az többé, a mi volt, — mint a hogy az új magyar társadalom nem az, mint a 40-es vagy hatvanas éveké vala.

Hazaszeretett helyett commando vezérli a magyar politikát. A tudományban, költészetben nem érdemek, hanem klikkek aratják a babért. A társadalom kigúnyolja azt, a ki túl akarja magát tenni üres convenciókon, — a ki igazat szól, annak nem a fejét török be, — azt tönkre igyekeznek tenni.

Nálunk nem kutatják az igazságot, — nálunk nem az a kérdés, hogy mit mondtak, hanem, hogy ki mondta!

Tekintsünk körül a politikai és társadalmi élet fontosabb tényezőin és keressük a szellemi szabadságot.

A magyar törvényhozó testület régen nem hoz már törvényt. A törvényt hozzák neki készen, hol Bécsből hol pedig a budavári minisztériumból. A többség megszavazza. Évek óta nem emelkedett a többség kebléből hang a kormány politikája ellen. Ha mégis valamelyik kormányparti képviselőnek eszébe jut opponálni, a kor-

mány rögtön felveti a kabinetkérdést. Erre aztán megijednek, — megszavaznak mindent. Hiszen ha Tisza megy, mi lesz belőlünk, gondolják magukban.

Itt bizony nem találunk szellemi szabadságot.

Keressük hát a tudósok, az írók között.

A magyar tudományos akadémia nem igen ápolja a tudományokat. Ez régi dolog. Hanem a szabad szellemet még kevésbé ápolja. Az akadémia tagjává, nem az lesz, a ki legnagyobb tudós, hanem a ki legszolidabb tudós.

A ki haragszik a papokra, — abból nem lesz akadémikus, hanem a ki Fraknoinak szeptjét hordja. — Gyulainak tömjénez, — azt megválaszthatják könnyen. — Az egyetemi tanárságra nem a tudomány, hanem a politikai szereplés qualifiál. Így aztán nem esodálkozhatunk azon, ha van az egyetemi tanárok között olyan, a ki még egy betűt sem irt életében. A szépirodalom művelői közül az „akadémikus” kritika agyondorogja azt, a kinek művei jövedelmet is hoznak, és bizonyára soha világeletemben nem jut bele Beöthy Zsolt irodalomtörténetébe a neve annak, akinek legalább egy pár kötete nem a padlás vagy a molylek számára van írva. Hanem a ki olyan „rimtelen alexandrinusokat” ír mint Gyulai, — azt a „Budapesti Szemle” ünnepélyesen halhatatlanítja. — Pálffy Albertet nagyobb regényíróknak mondják mint Jokait.

Hol itt a szabad szellem?!

— Menjünk tovább.

A magyar főrangúak vajmi keveset törődnek azzal, a miniszteriumokan csupa fegyelmezett hivatalnok van. — azok nem érnek rá gondolkodni — a hadseregről pláne nem is tehető fel, hogy ott gondolkozzanak. Az „vorschriftswidrig” volna. Még a magyar honvédségnél is igyekeznek minden önállóságot esírójában elfojtani. A Ludovika-akadémián egy év alatt háromszor, négyszer változik a hazai történelem tanára, mert nagyon szabadelvűen találja előadni a magyar nemzet diósá multját.

Hol itt a szabad szellem?

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Egy kaczagó aranyhal.

— Elbeszélés. —

Írta: Porzsolet Kálmán.
(Vége.)

A társalgás nehezen ment, s a háziasszony végre egy sétát indítványozott a kertben.

Az út egy kanyarulásánál Susanne a gróf mellé került.

Az nemtelenség volt, gróf úr, a mit ön most tett, — szólott ingerült hangon s aztán gyors léptekkel a háziasszony felé tartott; pár szóval röviden elbűsültözött s hirtelen eltávozott.

Midőn a társaság szétoszlott, Szerény földre vonta a grótot.

— Kedves barátom, ön engem igen kellemetlen helyzetbe hozott s igen kérem, segítene ki is belőle. Trepovné úgy bücsült el tőlnök, hogy háznak nem keresi fel többet. — Okát nem adta; de azt hiszem, csak ön adhat felvilágosítást, mert úgy látszik: az sértette őt, hogy ön talán eltagadta ismeretséget. — Ha igaz, kérem, adjon felvilágosítást, mert házamban történt sértésért én tartozom bocsánatkérésrel; mondja, miért sértette meg?

Béla egy darabig hallgatott, de aztán egyszerre kiomlott belőle mind az érzelem, melyet magába kellett eddig fojtani.

— Miért sértettem meg? — Mert szeretem! mert imádom! Gyűlölnöm kellene, de most látom, hogy még mindig rajongok érte. Kérjen tőle bocsánatot az én nevemben s engedje, hogy házából inkább én maradjak ki, mint ő.

S azután elmondta Béla Szerénynek az egész történetüket, s végül hozzá tette, hogy a világrét el ne mondja azt senkinek, de különösen tiltolja el Susanne előtt, hogy mindig imádjá őt, mert hiszen most már még nagyobb akadályok állanak közöttük: a férfi büszkesége és az özvegy megkétségbeesett vágya.

Szerénynek természetesen első kötelessége volt, hogy az érdekes történetet elmesélte a feleségének és Szerénynének első kö-

telessége volt, hogy rögtön elment Trepovnéhoz s elmondta ennek, hogy Béla még mindig imádjá őt.

Susanne előtt a menyország nyílt meg, kétségbeesésében már összeesomogoltatta miháit, hogy elutazzék, midőn barátója elárulta neki a boldogító titkot.

Most aztán elkezdődött két asszony összekülvése és ostroma egy férfi ellen.

De Béla büszkesége minden közeledést megfűsített s a két asszony már már reményét veszítette a győzelem iránt, midőn végre Susanne fejében megszületett egy vakmerő terv.

A terv kivételében csináltatott magának Susanne egy külön toilettet: a toilették legbájosabbika volt ez, egy fürdő costume, mely aranyhalat képezett.

Kikéreltette Susanne, hogy Béla mily időben szokott vitorlás kirándulásaira indulni, s felöltvén az aranyhal costume-ot, a partra hajtatott.

Béla épen a vitorla kibontásával volt elfoglalva, midőn Susanne a partra ért.

Senki sem volt a közelben s Susanne elkülvén kísérő komornáját, egy hirtelen mozdulattal ledobta magáról a fürdő köpenyt s a napsugarak megvilantak az aranyhal vakító pikelyein.

A mint Béla oda tekintett, kezeiből egyszerre kiejtette a vitorlarudat, a min aztán a bájos aranyhal elkezdett olyan jözüden kacagni, hogy a grófnak arezába szökött a vér.

Hozzá látott ismét a vitorla kigöngyölítéséhez, de a munka csak lassan ment, mert tekintete ott vezett azon a gyönyörű látványon.

A kaczagó aranyhal pedig ott sütkérezett a part fővénén s kaczerón fürdött a nap sugarában, a testhez tapadó öltöny vakmerő ösztönöséggel árulta el a szép asszony báját s Béla-nak minden erejét össze kellett szednie, hogy esonakját a parttól el tudja távolítani.

Majd az aranyhal a hús hullámokba merült s bájos fürge-

és a főváros hű tükre a vidéknek.

A vármegyékben basáskodó főispánok, hivatalkere-szöktől környékezte, vajjon minő közszellemet terjeszthet-nek. A régi Róma preconsuláinak épen annyi közük volt a szabad szellem terjesztéséhez, mint a Tisza Kál-mán főispánjainak. Politikában tilos a gondolkodás. Az állambívalat, megyei bívalat fogalmát azonosítják a kormánybívalatával. A közhivatalnok a király és törvény-írású hűségére teszi esküjét, — a főispán a legnagyobb hűséget a kormány iránt követeli tőle.

És csak kevés azoknak száma, a kik a közélet minden ágában gyűlölnék a convenciókat, a kik ne jön-nének szereplésekkel ellentétbe hol itt, hol amott. Ügy-szolván mindenkit köve tart egy láthatatlan bílines, — a melyet nem tudunk lerázni, — mert nem próbáltuk még meg. Pedig a társadalomnak kell reagálni ez általános baj ellen. — mert fölülről nem várhatunk segílyt.

Magyarországnak szentesített törvényei biztosítanak olyan szellemi szabadságot, — mint a mimót Európa sok más állama nem élvez.

Am tegyük róla, hogy ez ne csak papíron le-gyen úgy.

Gazdasági gépkiallítás.

Az általános gazdasági válság napjaiban, midőn ha-zánk legfontosabb nemzetjövendeli forrását a mezőgaz-daságot zsibbasztja meg külföldi concurrence, lanyha ke-reslet, kedvezőtlen világgiaici állás, — fontos szolgálato-kat tehetünk az által, ha a kisbirtokosokat, kiknek pro-ductója főké a megmunkálás intenzivitásától és a mun-kaerő alkalmas összpontosításától függ, — figyelmeisé tesszük a mezőgazdasági technika olyan vívmányaira, mely-lyek nélkül lehetetlen reagálni a mezői gazdaságot sújtó bajok ellen.

Ilyen szempontból bír kiváló fontossággal a mező-gazdasági gépkiallítás. — Megmutathatjuk, a magyar gazdának, hogy ha már a kedvezőtlen gabona-árfolyam mellett szinte veszélyeztetve látja existenciáját, em módja annak is hogy miként kell alkalmas eszközökkel a ter-melési költségeket leszorítani, — a productum tisztaságát előmozdítani, — és végeredményében a megmunkálási

séggel uszált a part mentén. Egyszerre aztán vakmerően neki indult a nyílt tengernek, karjaival gyorsan szelvé a habokat.

Béla sovárgó, de egyszermind aggodó tekintettel kísérte a vakmerő asszonyt.

Egyszerre sikoltás hallatszott, s az aranyhal eltűnt a habokban.

A gróf kétségbeesve rántotta be a csónak vitorláját s meg-ragadva az evezőket a hely felé sietett, hol Susanne a víz alá bu-kozt, de alig tett pár evezősapást, midőn az aranyhal ismét a felszínre került, de látszólag teljesen elaléva.

Béla hirtelen kiugrott a csónakból s kétségbeesett erővel uszított Susanne felé, ki már teljesen elveszteni látszott eszméletét, midőn a gróf átkarolva derekát a csónakra emelte.

Mozdulatlannal feküdt a szép asszony a csónakban s Béla aggodva hallgatta szive dobogását, hogy éi e még?

A szív haogosan vert s a szép testen az élet melegt öm-lött el. Béla tehát megnyugodva várta Susanne elbredését s sovárgó tekintettel gyönyörködött a szép asszony bájában. Ott feküdt előtte az a imádott lény, kirol annyit ábrándozott, ott feküdt némán álomban szenderedve, az a szép piros ajak, melynek eső-kján oly régóta vágyott, ott lihegett ajkához közel, a karesz derek ölelése esabított; a fiatal gróf érezte, hogy vére hevesebben ke-ring, el fogta az ellenhatatlan vész s ölebe vette a gyönyörű ter-metet, a bájos főt keblére hajtotta és a felíg nyílt ajakra egy égő esekot nyomott.

Az aranyhal egyszerre kinyitotta a szemeit s kaczerül sze-mébe kaczagott a megrémült ifjúnak.

— Oh maga ügyetlen halász, aranyhalat akart fogni, ugye? — Csakhogy az aranyhal fogta meg a halászt; — s ezzel a férfi nyaka körül fonta gyonge karjait és a fulébe suttogott lágy sze-relmes hangon: de ha nem akarod megtartani magadnak örökre, akkor csak dobd vissza a habokba az aranyhalat, hadd vesszen oda igazán . . .

A szerenéses halász még szorosabban keblére ölelte a bájos aranyhalat.

ve, az adag tudás megszerzése szempontjából elkerülhetetlen szükség, alapsz egyúttal a szaktudomány követelményeinek annál inkább megfelel, mivel ezáltal és ezzel összefüggőleg a gyakorlati rész is olyanul alakot nyer, hogy a gazdasági tanintézetek is előnyösen használhatják a könyvet, s az értelmes gazdák, sőt az önálló iparosok és kereskedők is, a kik a kendert és ennek ügy-földölgozását, valamint piacra hozatalát ismerni vannak utalva. Azonban itt kénytelen vagyok elismerni, hogy az én szelesebb körű gyakorlati ismereteim mellett a könyv tudományos részének jó megírásához ismeretlen egy oly férfihoz kellett fordulnom, a ki a természet-tudományokban magasabb szinten áll. Ezen okból a könyvtérésztrajzi részének megírására Dr. Ormándy Miklós urat, a szegedi főgymn. természetrajz-tanárát kértem föl, a kinek tudományos készsége mellett, a jeles tanintézetben gazdag eszközök állnak rendelkezésére, hogy az általam kellő készséggel kezelve szolgáltatott anyagot a szaktudomány igényeire képest, lelkismeretes és tudományosan gondoskodva földölgozassa. A nevezett férfival folyton érintkeztem, sikerült a könyv gyakorlati és elméleti részét oly teljes összhangzásba hozni, s a művet úgy alkotni meg, hogy ez bármely nemzet szakirodalmában számot tevő s így nálunk is lehozgató munkává lesz. Hogy a munka gyakorlati részéhez szükséges műszaki adatok is pontos földölgozást nyerjenek, Németországban és Angliában tanult technikus képzettségű bíró írnak, Bakay Dezső kériem föl, hogy a kendertermelésnél és kikészítésnél szükséges eszközöket és gépeket ismertesse meg. A munka legnagyobb része már készen van szeptember végén meg fog jelenni, ha az ímént előadottak alapján sikerül a fontisztiszt s általam külön megkeresendő érdekelteket a könyv kiadásának anyagi támogatására megnyernem, illetve, ha a kiadás költségeit fűdőpéldányszámok átvételéről v nyomatdát biztosítom. Szegeden, 1888. ápr. 12. Tisztelettel Bakay Nándor, a munka kiadója és tulajdonosa.

Novellatár.

A házasság sőtörtéje

vagy

János barátom válópere.

(Humorszék)

Írta: Sírúsz.

Mindjárt úgy is kezdhették, hogy „válnék el”, de mert a szives olvasó azt mondhatná rá, hogy ezt a komédiát már úgy is láttam a színpadon, tehát a történet el sem olvasom, — nem kezdem ugy.

Ínkább az elején kezdem és majd csak a végén mondom meg hogy mi lett János barátom válóperebél.

Csinos legény volt az én János barátom — magyarul, mindig csak „Hanzi”-nak híttuk — és dacára annak, hogy már negyven tavasz virágozott el feje fölött, még senki sem mondta volna felé, hogy agglagény.

Pedig az volt. Meg pedig tagja annak a klubbnak, mely határozott ellensége volt az asszonyoknak és szigorú feltételek alatt megfogadta, hogy sohasem hajol meg Hymen rozsaláncai előtt.

A klubb minden egyes tagja — s így János barátunk is — kérés nélkül ellenszennel viseltetett a „papus” iránt, kivált ha az a „kormány” utónevét viselte.

Azért is színházakba, bálókba, estélyekre és más társas összejövetelekre nem jártak, nehogy valami asszonyfélével találkozzanak és még véletlenül szívet is cseréljenek, mert az asszony — az emberi szívnek: „anyagya is öröge is lehet.”

Lábaihoz bilineseli az embert, mint ahogy Prometheus volt lebilineselve a sziklához, majd ismét az ég és föld közt lebegtetni mint Mohamed koporsóját, de érvényre nem engedni benne azt, hogy „ha férfi vagy, légy férfi.”

János barátom és társai tehát csak a klubbnak szentelték minden rezervá idejüket, hol a esik illatos füstkarikái mellett néha-néha hatalmas áldozatokkal mutattak be „Bachus” istennek a harminezekét levél biblia zsolozsmáit énekelve. Ha pedig már e mély tudományi dolgokban kifáradtak, belemerültek a világpolitikai eszméláncolatába. — Az egyik azután azt indítványozta, hogy ha őt a legközelebbi képviselő választásnál zold ágra juttatják Bikity községben szalámi gyárat állíttat fel, honnét a klubb tagjai „Nachnahme” mellett, ingyen kapják a Verpflegungra” szükséges szalámit, megjegyezvén, hogy Bikity község már most is híres a kiesiben való szalámi gyártásról.

A másik azután a „mobile perpetum” fölfedezésén törte az agyát és lángelméjével kísértette, hogy ha neki egy oly pontot tudnának a felhők közt mutatni, ahol ő megtámaszthatja magát, kiszivattyúztatná a Türr-esatornából (melyet hangzatosabban Jézus-Mária esatornának is tituláznak) mind a vizet és eső alakjában át-küldene Amerikába. (No, ezért nem haragudnának a esatorna menti községek).

A harmadik nagy garral hirdette, hogy ha rajta állana, a zombori nagy templomot leromboltatná — Jericho falait — és a téglákból a klubb számára fényes, művészi csarnokot építtetne. (Nem rossz, csak hogy ezt nem hagyáná utógondolat nélkül a zombori nagy templom harangozója).

A negyedik . . . no, a negyedik meg azon évelődött, hogy miként lehetne a paséri „Bács-érből”-világhírű fürdő teremteti, hogy köszvényes lábait ne kelljen messze vinnie, s hogy a paséri boroknak hírnevet szerezzen a külföld előtt; mert a paséri karcos — mint azt már „Kajabusz” is megmondta — olyan fele „liquidum”, hogy ha az ember iszik belőle, nappal is fényes esilagokat lát az égen.

És így tovább . . . A midőn pedig már kifogytak a semmit mondó nagyvilági politikából is, szedték-vették sátorfájukat és búcsút véve a lealldozó naptól, lassanként épárolgottak a klubból, melynek ajtaja fölött egy arannyal gazdagon himzett piros bársony „papus” függött, mindannyiukat élénken figyelmeztetve a „papus kormány” gyászos

következményeire. S midőn a klubb ajtajának küszöbét — jövet menet — átlepétek, levett kalappal morgogták a kis „papus”-előtt a karháusi barátok híres mondatát: a „Memento mori”-t.

Hogy, hogy nem, elég az hozzá, hogy megtörtént, hogy az én Hanzi . . . pardon . . . János barátom baloldalon egyszer csak valami mozogni kezdett.

Akárhogy igyekezett is csillapítani, az a kis valami, csak nem akart megnyugodni. A klubbnak is már — idegennek kezdte magát érezni; megunta a sok feleséget az asszony-gyűlöletéről és kezdett lassankint el-el maradozni, míg végre azután többé meg sem jelent. A többiek el nem tudták képzelni, hogy mi léte Hanzi az az, hogy János barátjukat? Es mert nagy hiányt érezték a kláber partinál, egy alkalommal küldöttséget is mezenstettek érte. (A szónok a piros „ászt” tartotta a kezében mint a rábeszélés leghathatósabb argumentumát). — De János barátunk kéréseket kijelentette, hogy lemondott mindenről (még a követ-jelölt-ségről is) megszűnt a nyüzsgő élet tevékeny tagja lenni. Egyedül csendes magányának él.

A deputátó leborgasztott fölve távozott János barátunk gargon lakásáról, ő pedig egy ágaskodó karos mászék támláira támaszkodva, tovább fűzte reményteljes gondolatait.

Ugyan hol járhattak gondolatai? . . .

Talán a sok külfetellen számlán (mert voltám elég, vagy a bikityi számlái gyáron, avagy tén a paséri karcoson? . . . óh nem! Sokkal magasztosabb tárgya volt szívének, semhogy ily prózái dolgokkal foglalkozott volna. Oda fűnt kalandoztak regényes gondolatai a ragyogó esilagok közt, hogy tőlük tanuljanak szerelmeit.

Igen szerelmeit! Mert, hogy János barátunk nagyon szerelmes lett egyszerre azt bizonyítja az, hogy még a vörös ász sem tudta felvidítani s hogy mindenről lemondott. A szerelmesek rendszeresen mindenről lemondanak s megakarnak halni.

János barátunk is nagyon szerelmes volt. Mért hiába, ha egyszer a szív kamrájában el kezd lüktetni az az ér melyben a szerelem vére folyik, akkor még a pokol kapuit is megmozdítja, hogy azon várat, melyben szerelmi tárgya lakozik, bevehesse.

János barátunk szívében pedig csak lüktetett ám! Es ha egyszer a negyvenéves ember szívében ébrednek a szerelem, akkor az már nem lehet szalmatűz, hanem villám.

Es János barátunk daczára, hogy már kissé deresedett, nagyon, de nagyon szerelmes lett egyszerre a szomszédház esinos műzsjába, a ki a mellett, hogy esinos is volt, özvegy is volt, még igen szép vagyonnal is rendelkezett.

Ez az éjfértű, márványkőből aranyos kis özvegy asszony — nevezűköt őt Virághalmi Adolárnának — ragadta el János barátunk már már úszkösödő szívének békés nyugalmat. S pedig nem ödes mézű szavaival, vagy apró-esprő talmi ígéretekkel, hanem egyszerűen azzal, hogy valahányszor János barátunk a klubból hazament és kinyitotta esendes lakának ablakait, hogy az úde alkonyi szél légy lehelletét magába szívhassa. — szintén kinyitotta az aranyos kis özvegyecske is szerényen az utcai ablakokat és mint a fülemle, — zongora kíséret mellett, — ezüst esengésű hangjával oldallolta azt, hogy:

„Valamit szúrok magának,
Válásson meg hatájának,
Látja én most özvegy vagyok . . .
Szeretőnek való vagyok.”

János barátunk erre nem válaszolta azt, hogy „nem lehet” hanem ezért a kellemes esengésű dalért (a rozsz nyelvek azt mondják, hogy még egyebekért is) halálig beleszeretett özv. Virághalmiába. S mert a szomszéd ház esalagnya viszont följárlotta János barátunknak szerelmét megtörtént az . . . no az ami két szerelmes szív között legtöbbször megszokott történni: a házasság. Nászutra, mi természetesebb mint hogy Olaszországba kelték. Es eddomlom Turin mosolygó kék ége alatt, illatos narancs és citrom fák árnyában töltötték el a mézes heteket. Hogy egy olaszországi útleírással megint szaporodott a könyvkereskedők boltja, az helyén való dolog mint a kupuzsinai káposzta. (Mert, hogy János barátunk kitálalta olaszországi élményeit, arra arzenicumot vehet be bármely jámbor műzulman). — Hogy azonban mennyit fizetett rá, hogy legalább a könyvkereskedők kirakataiban diszelegjen a műve, arról hallgat a krónika.

Elég az hozzá, hogy megszűntlett és meghalt a . . . — nagy mű. Ő azonban mégis büszkén mondta el Caesárral, hogy: „veni, vidi, vici!”

A mézes hetek után (mert hát semmi sem tart örökké) haza utazott a szerelmes pár és itthon esiesérgő fecskék módjára lassan lassan tovább építette a szerelem fészket. Az idő gyorsan mulott a boldogság rózsái közepette és az új házaspár szépen szaporodott, gyarapodott minden tekintetben. János barátunkat mindenütt örömmel üdvözölték és mint derék házigazdát bökökkel halmozták el. Ő maga is teljesen meg volt elégedve önmagával (az meg a jó parthival), csak azon bosszankodott szörnyen, ha türelmetlen szabójával, poetius szusterjával, meg örökké daráló udvari borbélyjával találkoztott utközben, mert azok már majdnem agyon zaklatták — házassága óta — sok kifizetetlen számlájával.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.*

MATTONI FÉLE BUDA
KESERŰVIZ
Több
kiállításon jutalmat nyert.
Kapható minden gyógyszertár és élelmiszer kereskedésben.
MATTONI és WILLE
BUDAPESTEN.

* E rovart alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
legjobb asztali- és lúdtó itál,
kifünő hatásának bizonyult köhögésnél,
négebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rtnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Bútor,
urasági és polgári lakások, villák
szállodák berendezésére, oleső áron
solíd és elegans. Központi áruak-
tára a J. G. & L. Frank asztalos
és kárpitos ezének most már csak Biesben van, I. Krügerstrasse
St. Peterhof. — Bútoralbum árjegyzékkel kapható 1 frt 50 kr.
értékű postabélyegek beküldése után. 2-8

Feloldás szerkesztő és kiadó-lapjainak gya.
DR. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Beife Seidenhoffe von 55 tr. bis fl. 1140 per
Meter — circa 120 verhidene Qualitäten — veridert roben-
und fündueic jefferi das Fabrik-Depot G. Henneberg (t. t.
Sottlerant) Zürich. — Waifer umgehend. Beife 10 tr. Porto.

**Hirdet-
mény.**
Van szerencsém a n.
datni, miszerint fel va-
fő-utczában, Millasse-
adni mi-
**arany-
éksze-
gyűrűket, lánczo-
kat, valamint**
továbbá legjobb minőségű
**arany és ezüst
zseborákat.**

é. közönséggel tu-
gyok hatalmazva, a
vits-féle házbán el-
dememű
**és ezüst
reket,**
mint
kat, fülbevaló-
drágaköveket.

Ugyanott mindennemű **órajavitások**, melyre nagy súlyt
tekettek, gyorsan és pontosan 2 évi jótállás mellett eszközöltetnek,
úgyisint **ékszerjavítások**, drágaköveknek új divatú éksze-
rekbe foglalása és mindennemű **vesési** munkák evőeszközökre,
sétapálcákra, szivartárcákra és ékszerreke jutányos áron előáll-
tatnak.
A n. é. közönség szives párfogását kéri
tisztelettel
Szegedi József,
1-3
mű-óráis és ékszerész,
ZOMBORBAN, fűteteza, Millassevits-féle ház.

Kávé-bevásárlási forrás!
Takarékos gazdasszonyok, kávéosk, vendéglősök és ismétél-
rusítókát figyelmeztetjük, hogy a legjobb Jáva-, Kuba-, Ceylon- és
Mocca-kávégyűjtelek 3, 5 és 10 kilós postásomagokban minden-
hová sztküldnek, és pedig különként 1 frt 35 kr. kivétel esedő
áron utánytűdel. — Megrendeléseket kérjük eskák közvetlen íntezni
Neumann M. és társa kávészétküldési irodáéhoz.
Budapest, Teréz-kort 2.

Tsinkel Valódi
Tsinkel-kávé
(takaré- és függékávé
stb.)
k á v é
A legjobb pótlék a babkávéhoz. Kellemes ízű és nagy
megtakarítás. 10-10

Házeladás.

A szöntai utczában 4 utcai, 5 udvari
szobából, 2 konyhából, 1 éléskamrából, 2
pinceze, 2 félszer és kertből álló, 124. szám
alatti ház azonnal eladó.

Bővebb útbaigazítást ad
dr. Molnár Gyula
ügyvéd.

Hirdetmény.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a

Hecht Márk-féle

könyvkereskedést

(iskola-utca) átvettem, s azt saját cégem alatt **mint fiókraktár május 1-én megnyitottam.**

Hogy az igen tisztelt vevő közönség kényelmének és igényeinek minden tekintetben megfelelhessenek, fiókraktáramat minden e szakmába vágó cikkekkel teljesen felszereltem és június hó 1-től fogva minden a legújabbban megjelenő magyar-, német- és francia mű s állandó sortiment raktár lesz tüzletemben.

A n. é. közönség kegyes pártfogásába magamat ajánlván, maradok

teljes tisztelettel

SCHÖN ADOLF.

FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gégyára, vezérigénysége és több kiváló gazd. gégyár képviselője.

Budapest, üllői ut 25. szám. Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gégyarában készült tüvészelyt elhárító szikratofóval ellátott és fa-, szén- vagy szalmatüzelésre berendezett

6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat.

melyeknél a nagy tüzzekrény folytán tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült, felülmulhadan munkaképességű

4-10 48°, 54° és 60° széles

vaskeretű gözcséplőgépeket

két szab. s kiváló fontosságú szerk. utastással, és pedig:

a) az új. maguk között négyszögű lyukak bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacsokból alkotott törekrosta, mely által a törekben 180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;

b) a meghosszabbított rázó-asztal, mely a szalmának egy második kirázását eszközöli, a miáltal a szalma közt 2½-szer kevesebb mag marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gözcséplőgépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstátáltak. Azonkívül ajánlom

2, 2½, 3, 3½ és 4 lóerejű locomobiljaimat hozzájuk tartozó pánzélszöges cséplőgépekkel, valamint mindeneműt járgány-cséplőgépeket, Hollingsworth-szénagorolyákat, fúkaszalókat, aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezeti mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar iparvezérek!

Mig eddig meg a pótkávékat is a káfföldől vettük, most az elismert jóság

Lenck-kávében

oly kitűnő hazai gyarmatunk van, melynek használata máris általános d'it a vil.

Lenck-kávé

kapható minden jobb kereskedésben, s ahol a készlet elfogyott volna, a t. közönség kedvelője mint hazai gyarmatunk.

A t. elárúító urak forduljanak **Lenck S.** pótkávé-gyárához Szepesvárosban, honmet munkáikat rögtön, ingyen és bérmentve kapják, s így rájuk nékkel győződhethet meg a föld, hogy a **Lenck-kávé** a legjobb eddig ismert pótkávé.

Képviselet Szegeden: 18-20

Rohr és Bugarszky urak.

sz. 18-20

Mely cigaretta-papír a legjobb?

BRAUNSTEIN FRÉRES PARIS

Ezen, minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelembe módon bizonyított. Nem őrös reklám, hanem elsőrendű tudományos személyiségek által összehasonlított vegyelemzések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettá-papírok között a

„Les dernières Cartouches”

Braunstein Frères gyárából. PÁRIS.

65 Boulevard, Exelmans, mint jóval könnyebb és legjobb cigarettá-papír elismertett. Mivel ez már többi közt dr. Pohl tanár által a beszi vegytani egyetemen, dr. Lieberman tanár a budapesti állami vegykísérleti állomás-főnökö által megállapított 1887. július hóban, Dr. Soyka-Higiéna-tanár által a párizni nem. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelemzés a lehető legfinnyesebb eredmény koronázta a mennyiben a „Les dernières Cartouches” cigarettá-papír 28-74 %-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77 %-al kevesebb idegen alkotórészt tartalmaz, mint a többi vegyelemzett papír. — Valódi csak azon papír, melynek eltittejtje mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères céget viseli.

A gyár cigarettá-papírjainak és cigarettá-hüvelyeinek nagyban elárúsítása végett

BRAUNSTEIN FRÉRES

saját cégje alatt Bécsben, I. ker. Schottenring 25. szám alatt raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb illyenmű cikket árúsiro kereskedőknél.

26-50

Világ-színház

Természettani, mechanikai műszínház KISS ADOLF igazgatása alatt.

Zombor, a megyeház előtti téren

nagy előadás.

Műsor:

1. SZAKASZ. Mohamed esodatteltai vagy a hüvészet ezer év előtt. Valódi kelet-indiai hüvészet, mely az ezer és egy éj meséiből van merítve. A régi időben a „Fakirók” nagyon értettek a népet varázslataikkal félrevezetni, a melyek nagyszürségeit félrevezetni nem voltak képesek. Ali ben Zeida török büvésznő lesz szerencsés a n. é. közönségnek — a mi még a „Pharok” idejében szokás volt — előadni. A színpad egészen fekete, a hüvésznő török jelmezből fog megjelenni, a műtárgyak a régi varázslóktól származnak.
2. SZAKASZ. Az indiai költőnézős mutatóványai és szolgálja.
3. SZAKASZ. Tizenöt Perez falu. Téli tájkép a svéd alpesok között. Többszörös hőesség tisztán látható.
4. SZAKASZ. Salve Regina, vagy Maria áldozete, hatásos jelenet.
5. SZAKASZ. Háromszoros esoda fonteine, vagy az ugynevezett Kalozpiuthe romkeréne.
6. SZAKASZ. Középdvetségi kődfátalkópek teljes változással. Végül: **Hőfeherke.**

A szünetek alatt zenekar játszik.

HELYÁRAK : Zártésk 50 kr. I. hely 40 kr. II. hely 30 kr. Karzat 20 kr. Gyermekeknek 10 éven alul, szülei kíséretében : Zártésk 40 kr. I. hely 30 kr. II. hely 20 kr.

Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál d. e. 10 órától 12-ig és d. u. 3 órától 5-ig. — Esti pénztárnyit 6 órakor. — Színházi teljes műsor magyar vagy német nyelven a pénztárnál kapható.

Az előadás 8 órakor kezdődik.

Előadás minden nap.

Vasárnap két előadás.

Ismeretterjesztő természeti mutatóványok.

Tíz forint

napi mellékereset
főke és közkeletű (risiko) nélkül sorsjegyek részletes melléki előadása által az 1883-ik XXXI. törvények értelmében.

Ajánlatot elfogad a főv. váltóúlet társaság
Adler és társa,
2-25 Budapest.

Városligeti testgyógyintézet

BUDAPESTEN.

(ezelőtt Dr. Fischhof-féle gyógyintézet) Hermina-ut 125. sz.

Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, miszerint a mai napon a fenti gyógyintézetet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kisebb és legelőnyösebb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a dr. FISCHHOF-féle városligeti vizgyógyintézet foglalt el. A 40 000 négyzet méternyi területen befasított teken épült Cottage-épület 30 tiszta, egészséges, külön bejárattal ugyan átálított szobát foglalt magában, — csinosával, zárt és fűthető folyosóval, tekepalyával, lézásokkal stb.

A fővárossal való összeköttetését lávóatok és társasokésk közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajnak megfelelően külön előállított készletű segélyvel rendszerint **műtet nélkül** gyógyítanak — kitűnő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.:

I. Az összes bármely alapon fejlődött (esős, közvényes gümőkörös) tüzet-gyulladásokat. — II. Csonttöréseket, húzókat és ezeket valamint az izlet-gyulladásoknak utóhatást, u. m.: (zsugor) izletméréségeket, korlátolt mozgathatóság, végtárgy-rövidüléseket, elgömbölyéseket stb. III. A vele szülött és következményes elgömbölyéseket u. m.: a gerincoszlopok oldal, mell- és hátfele irányult elgömbölyéseit, angolokros vagy csigolyaszívás alapon keletkezett pipákat, tyuk-melletek, gerbenyákat, donga-, ind-, és sárolkát, dozo-gacsoz teréit. — IV. Gyermekbűlést és következményeit. — V. Zúzódsádot, eszt és közvényit.

Készleteink a plastikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a modern testgyógyintézet legemlésebb követelményeit, minelgova minden betegnek kivétel nélkül a főmájrást és az egészséges fekvést meztörték szíza levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a **műtet (operatio) teljes mellőzést** lehetővé teszik. Az eddigi hidegvíz gyógykezelés folytatatik.

Bővebb felvilágosítást ugy az egyéb ezáltal fel nem sorolt betegségek gyógyítását — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyvesekbe fűzött értesítőnk nyújtanak, melyekkel kívánatra bérmentve szivesen szolgálunk. — Ezen, közbanszru intézményünkre kérjük a t. közönség partfogását.

Kiváló tisztelettel

dr. Verebelyi László, felelős főorvos, egyetemi u. tanár, a Stefánia-gyermekkorház sebész. Igazgatók: dr. Róth Adolf, Fischer Győző, testgyógyintézet, es. k. adv. szül. orvos, seb-, mű és testgyógy. segélyművek gyárosa.